

17 ja

– om samkönade äktenskap
i Göteborgs stift

Innehåll

Inledning.....	3
Journalistisk presentation	
Minst två homopar i Göteborgs stift har fått hitta egen präst	
Biskopen i Göteborgs stift har inte säkrat att alla fått utbildning.....	4
Vi sa ja.....	5
Framtidens präster.....	6
Analys	
En kyrka för alla?.....	6
Metodrapport	
Inledning.....	7
Bakgrund.....	7
Välsignelseakt.....	7
Förslag till homoäktenskap.....	7
Äktenskapslagstiftning.....	7
Kyrkans vigselrätt.....	7
Vigselordning.....	7
Ogranskat.....	7
Metod och materialanvändning.....	7
Insamling.....	7
Enkäten.....	9
Researchintervjuer.....	9
Intervjuer.....	9
Ansvarsintervju.....	10
Arbetets gång.....	10
Journalistisk produkt.....	10
Etik.....	10
Sidospår.....	10
Förslag till fortsatt undersökning.....	11
Källförteckning	
Skriftliga källor.....	12
Artiklar.....	12
Internet.....	12
Muntliga källor.....	13
Tillstånd att använda bilder.....	13
Målgrupp.....	13
Bilaga: Enkätfrågor.....	14

Inledning

Under åren 2009 och 2010 vigdes 20 samkönade par i Svenska kyrkan i Göteborgs stift. 14 av dessa tvingades ta annorlunda vägar än de skulle ha behövt. Några möttes av ett nej, andra valde det säkra före det osäkra.

Jag har granskat Svenska kyrkans bemötande vid samkönade vigslar i Göteborgs stift. 17 av de vigda paren har svarat på min enkät. Elva av dem sökte redan från början efter en egen präst, två möttes av ett nej och blev tvungna att söka efter en egen präst och endast fyra av paren gick den vanliga vägen och blev positivt bemötta.

För att öka min förståelse har jag valt ut och pratat vidare med två av paren. Ett par är Lone Holm Olesen och Maria Dale Andersen. De har flyttat hit från Danmark och fick aktivt ansöka om att bli medlemmar i Svenska kyrkan. När de sedan hörde av sig till sin församling med önskemålet om att gifta sig fanns det ingen som ville viga dem. Istället fick de söka efter en egen präst.

Det andra paret är Åke Flood och Franz Preisner, två män som är engagerade i Ekho, Ekumeniska gruppen för kristna homo- och bisexuella. På grund av deras erfarenheter och kunskaper visste de vart de skulle vända sig när de ville gifta sig.

Jag har även träffat nuvarande biskopen Carl Axel Aurelius som får berätta hur det kommer sig att det blivit så här. Den blivande biskopen Per Eckerdal berättar om vad som kan komma att hända när han börjar som biskop i september. Jag har dessutom träffat en präststudent som pratar om framtidens präster.

Minst två homopar i Göteborgs

Biskopen i Göteborgs stift har inte säkrat att alla fått utbildning

Minst två samkönade par i Göteborgs stift tvingades leta upp egen präst när de ville vigas i Svenska kyrkan trots att det inte får gå till så. Biskop Carl Axel Aurelius har inte sett till att församlingarna lever upp till de nya kraven.

Samkönade par har haft rätt att viga sig i Svenska kyrkan sedan första november 2009. Under åren 2009 och 2010 vigdes 20 par i Göteborgs stift. Svenska kyrkans bemötande av samkönade par har granskats genom en enkät till dessa par. 17 av paren har svarat och minst två av dem har blivit felaktigt bemötta.

När ett par går i gifstankar ska de höra av sig till den församlingen de tillhör. Där kan de ange önskemål om präst samt kyrka. I sin tur försöker kyrkan uppfylla dessa så gott det går. Oavsett om det gäller ett sam- eller tvåkönt par så har alla präster rätt att neka om de inte vill viga paret. Om ingen i församlingen vill viga är det kyrkoherdens ansvar att söka efter en präst. Ett par ska aldrig behöva mötas av ett nej och inte behöva leta efter en egen präst.

Sorgligt nej

Minst två par har hört av sig till den kyrka där de ville vigas, men möttes av ett nej och var tvungna att söka efter en egen präst.

Samkönade äktenskap

Det har varit möjligt att ingå samkönat äktenskap i Sverige sedan den första maj 2009. Detta sedan riksdagen beslutade om en könsneutral äktenskapslag. I oktober samma år tog kyrkomötet, som är det högst beslutande kyrkliga organet, ett beslut som gjorde det möjligt att ingå samkönad vigsel från den första november 2009.

– När vi tog kontakt med kyrkan ville inte prästen ställa upp, ingen annan heller. Det tog tre, fyra veckor innan vi hittade någon, svarade Linda Hjort i enkäten.

Annan väg

Av de 17 paren har elva sökt efter präst på egen hand redan innan de hörde av sig till kyrkan. Detta både på grund av att de har vänner som är präster eller av rädsla för att få ett negativt bemötande när de skulle ta kontakt med kyrkan. Endast fyra av paren som hörde av sig till kyrkan där de ville vigas fick en präst direkt.

Nuvarande biskopen Carl Axel Aurelius har inte skött sitt tillsynsansvar.

Tillsynsansvar

Nuvarande biskopen Carl Axel Aurelius medger att kyrkan ska tillhandahålla en präst. Det ska inte vara någon omväg vid samkönade vigslar. Han säger att det är ledsamt att det har blivit så i några fall.

Efter att beslutet tagits talade biskopen med prostarna, som är hans närmsta medarbetare.

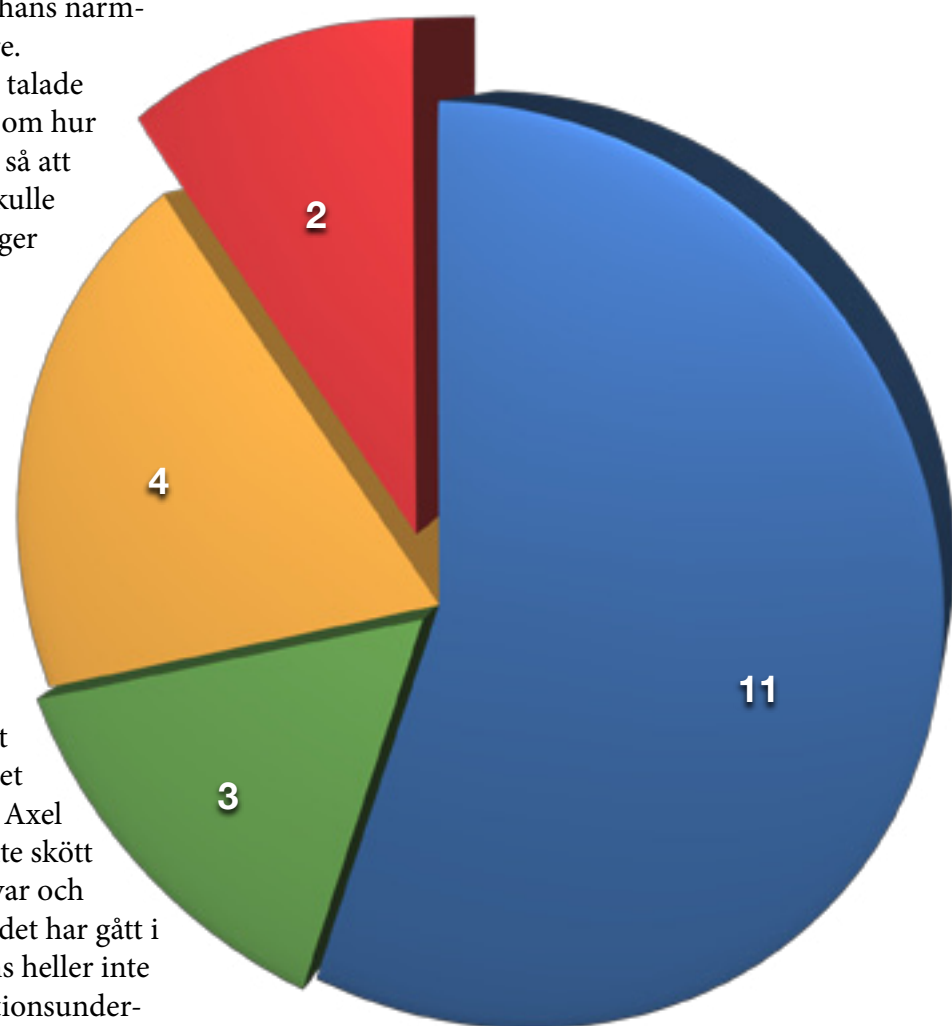
– De i sin tur talade med prästerna om hur vi skulle ordna så att problem inte skulle uppkomma, säger Carl Axel Aurelius.

Men biskopens tillsyn sträcker sig inte bara till prostarna, utan även till församlingarna. Det har nu gått över ett och ett halvt år sedan beslutet togs, men Carl Axel Aurelius har inte skött sitt tillsynsansvar och kollat upp hur det har gått i stiftet. Det finns heller inte något informationsunderlag över hur anställda ska bemöta ett samkönat par.

Utbildning

Ett förslag som kommit från Ekho, Ekumeniska gruppen för kristna HBTQ-personer, är att både präster och de anställda som arbetar i expeditionerna bör få en utbildning i hur de ska bemöta samkönade par. Det är dock inget som nuvarande biskopen kommer att ta tag i. – Nej. Jag ska ju gå i pension snart så. Det finns nog de som är bättre på det än jag, säger Carl Axel Aurelius.

Hur paren gick till väga

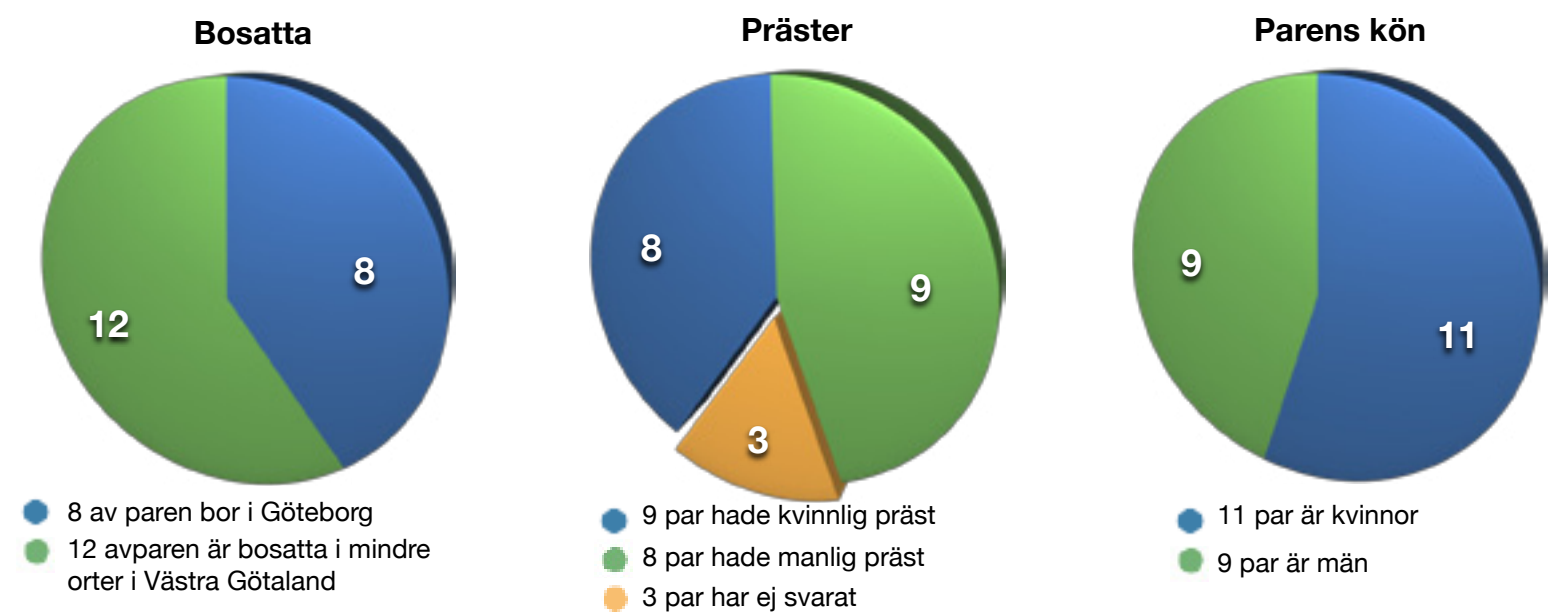
- 2 par tvingades söka egen präst
  - 11 par valde egen präst från början
  - 4 par vände sig till församling som ordnade präst
  - 3 par har ej svarat
- Undersökningen: 17 av de 20 par som vigts i Göteborgs stift under 2009 och 2010 har svarat på enkäten.

I september ska den nyvalde biskopen Per Eckerdal ta över. Han ser en eventuell utbildning som en möjlighet. – I fall det inte har gjorts något är det en ganska självklar åtgärd att alla som

är berörda och i sitt jobb kommer i kontakt med par ska få en ordentlig utbildning och veta vad som förväntas av dem, säger han.

ERICA SÖDERLUND

Detta kom också fram i undersökningen

stift har fått hitta egen präst

Lone Holm Olesen och Maria Dale Andersen fick inge hjälp av sin församling utan var tvungna att leta upp en egen präst.

Bild: Privat

Vi sa ja

Bemötandet från kyrkan har varit blandat. Åke Flood och Franz Preisner möttes av glada och positiva röster medan Lone Holm Olesen och Maria Dale Andersen blev tvungna att själva leta upp både präst och kantor.

På våren förra året började Maria Dale Andersen och Lone Holm Olesen planera sitt bröllop. – Vi ringde expeditionen och de sa att det inte fanns någon som ville viga oss. Ingen kantor heller. Ska jag fixa en kantor också? Jaha tänkte jag, hur fasiken gör man det, undrar Maria Dale Andersen.

Paret började leta efter en präst som kunde tänka sig att viga dem. I april hittade de äntligen en präst som ville ställa upp, men han föreslog att de möjligtvis borde försöka hitta någon som arbetade närmare. De fick då kontakt med en präst som tyvärr var upptagen det datumet de hade bestämt sig för.

– Han var mycket vänlig och berättade för mig att det inte var mitt ansvar att hitta en präst, utan att det

var min församlings problem. Det var gott att höra, då jag började bli stressad över att inte ha fått tag i en präst i början av maj. Jag ringde till pastors-expeditionen, men de hade tyvärr ingen möjlighet att hjälpa till, säger Lone Holm Olesen.

Prästen klar

I samband med att de ringde till expeditionen fick de svar från en kvinnlig präst i grannförsamlingen. Hon ville viga paret. – Hon var helt fantastisk. Det kvittar om hon viger två kvinnor eller en kvinna och en man, hon gör det för kärleken. Kärlek mellan två personer, det är inte värre än så, säger Maria Dale Andersen.

I augusti förra året stod de två kvinnorna i Häcksviks kyrka och sa ja till varandra. Trots att det löste sig i slutändan är paret besvikna över att det inte fanns någon präst i deras församling som kunde hjälpa dem.

– Det känns lite fjolligt. Man kan jämföra det med en rörmokare som vill göra allt förutom att installera en

toalett. Då vill man ju inte boka honom för så många andra jobb heller.

Kyrkoherden i paret's församling har avböjt att ställa upp på en intervju.

Kunskap ger positivt bemötande

Åke Flood och Franz Preisner har en helt annan historia. Med ett leende på läpparna sitter de i sin mörka skinnsoffa och berättar om sin speciella dag.

– Vi ville ha bröllopet i Sankta Birgittas kapell i Göteborg och jag har hört att det är tre års väntetid där. Så jag ringde upp expeditionen med de sa att det inte stämde. Jag nämnde direkt att det var jag och min man, men det var inga konstigheter. Vi fick ett väldigt fint bemötande, men alla får inte det, säger Åke Flood.

Svartrockar

Paret hoppas att kyrkan ska kunna förändras. Dels genom att homosexuella är öppna och vågar stå för sig själva. På så sätt visar man för människor att homosexuella är som alla andra. De berättar dock att gamla

Åke Flood och Franz Preisner gifte sig den 16 oktober förra året. De fick ett bra bemötande från Svenska kyrkan.

Bild: STÉPHANIE SEPÚLVENA NUÑEZ

konserverna åsikter finns kvar i stiftet.

– Det finns många svartrockar i Göteborgs stift. De är emot kvinnliga präster, de är emot homosexuella, de vill absolut inte viga oss utan menar att du ska leva efter den rätta läran. Jag tror och jag hoppas att den yngre generationen ser lite annorlunda på detta. De äldre för väl komma efter. För vi måste ha en kyrka som är för 2011, för i dag. Som är med i det moderna samhället vi har, säger Åke Flood.

ERICA SÖDERLUND

Negativitet mot homosexuella i Göteborg

Innan Svenska kyrkan beslutade om könsneutrala äktenskap var det möjligt för samkönade par att ingå partnerskap. År 2005 skrev 820 präster på en lista där de skrev att de inte kunde tänka sig att utföra en välsignelseceremoni för dessa par. Utav dessa präster var 244 stycken från Göteborgs stift, alltså nästan 30 procent.

Framtidens präster

Förespråkare för samkönade äktenskap har länge efterfrågat att den nya generationen präster ska vara mer öppna mot HBTQ-världen. Tove Pilroth är teologistudent och blivande präst, men hon ser inte så positivt på framtiden.

Vid ett café intill Domkyrkan i Göteborg sitter teologistudenten Tove Pilroth. Hon är 41 år gammal och har tidigare jobbat på Arbetsförmedlingen. För några år sedan valde hon dock att byta bana och sätta sig i skolbänken igen.

– Det har varit en process som vuxit fram igenom mitt egna liv. Jag började läsa teologi av intresse år 2002. Jag tyckte att det verkade spännande. Det ligger nära mitt hjärta, säger Tove Pilroth.

Hon berättar att hon alltid har haft en tro, men att den växt fram mer som vuxen i och med att hon har utvecklats som person. När hon läste den första terminen kände hon att det verkligen klickade till och

hon blev oerhört inspirerad och motiverad.

Samkönade äktenskap Även om Tove Pilroth inte är färdigutbildad ännu vet hon hur hon förhåller sig till den könsneutrala äktenskapslagen.

– Jag är för kyrkans beslut att viga samkönade par. Det säger jag ja till, säger hon.

Samtidigt förtydligar hon att det är en komplex fråga och att det finns många olika synsätt. Det är många som väljer att ställa bibelord för och emot varandra.

– Jag tänker utifrån en kristen humanistisk människosyn och allas lika värde. Vår sexualitet är kopplad till vår identitet. Den du är som person. Så om jag skulle säga nej säger jag till människor att de inte får vara som de är. Det går emot min respekt och syn på människan, säger hon.

För Tove Pilroth handlar det även om synen på relationer. För henne är Gud kärlek. Det handlar om att stödja det som är livgivande.

– Det är kristendom för mig. Bara för att det är man

och kvinna i en relation behöver det inte vara en givande relation. Det ska vara trofasthet och respekt. Givande relationer bär starkare än att det är man och kvinna, anser hon.

Klassens syn

Henne syn delas inte av alla i hennes klass. Trots att det kommer nya yngre präster tror hon inte att synen på homosexuella kommer att förbättras i framtiden.

– Det är några som är positiva, men alla röster kommer inte fram. Många yngre män är väldigt konservativa och det är väldigt oroväckande. De är väldigt moraliserande och man kan fråga sig om det är kyrkans uppgift. Jag tycker att det går emot, säger Tove Pilroth.

Förbättring

För att förbättra förhållandena tror hon att det handlar om att förändra personers ställningstaganden.

– För att motverka fanatism krävs humor och nyfikenhet. Man måste kunna känna empati för människor, säger hon.

Tove Pilroth är teologistudent och blivande präst. Hon är för samkönade äktenskap. Bild: ERICA SÖDERLUND

Hon menar att man kan förändra människors inställningar genom att möta dem och ta död på deras fördomar och rädslor.

– Man måste ha en öppen hållning till livet. Sliter jag mig och tror att jag

har svaren så går det inte. Att möte människor är ett fredsarbete tror jag. Världen förändras genom varje individ, säger hon.

ERICA SÖDERLUND

Inledning

Det har snart gått två år sedan Svenska kyrkan införde samkönade äktenskap. Två år sedan Kyrkomötet, det högst beslutande kyrkliga organet, beslutade att präster skulle ha fortsatt rätt att neka par om de inte ville viga dem. Ärkebiskopen Anders Wejryd uttryckte sig tydligt i att inga par skulle hamna i kläm, utan att varje församlings kyrkoherde bär ansvaret att söka efter en präst om ingen i dennes egna församling vill viga.

– Det finns över 5000 vigselbehöriga präster i Svenska kyrkan och det kommer att finnas tillräckligt många för de behov som finns. Präster kan och har alltid kunnat avstå från vigslar utifrån sin egen övertygelse, och det gäller både par av samma kön och par av olika kön, men det ska aldrig drabba ett enskilt vigselpar, säger han till Svenska kyrkans hemsida.

Under 2009 och 2010 vigdes 20 samkönade par i Göteborgs stift. Jag har granskat hur de har blivit bemötta och om några vigselpar har kommit i kläm.

Detta är ett ämne som berör många. Under förra året var 70 procent av den svenska befolkningen medlemmar i Svenska kyrkan. Kyrkan har alltid varit ett religiöst samfund dit människor sökt sig oavsett om anledningen har varit tradition, kultur eller religion. Det är emot lagen att diskriminera människor på grund av deras sexuella läggning. Därför är det viktigt att följa upp och granska Svenska kyrkans beteende.

Syftet med min undersökning är att visa hur församlingarna i Göteborgs stift har skött sig sedan beslutet gick igenom, ifrågasätta vem som är ansvarig och ge förslag på förbättringar.

Bakgrund

Kampen för samkönade äktenskap har pågått i många, många år. Redan 1953 krävde RFSL, Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoner, ett äktenskap för homosexuella. Det skulle ta 56 år för deras önskan att gå i uppfyllelse. Det finns några årtal i historien som sticker ut däremellan.

1978-84 Den statliga ”Homosexutredningen” föreslår bland annat en form av äktenskapslag.
1985 Ärkebiskopen i Sverige råder homosexuella att leva i vänskap och celibat.
1988 En sambolag för samkönade införs i Sverige. Den är dock inte likadan som sambolagen för tvåkönade par.
1995 Sverige inför partnerskapslagen.
2003 Sambolagen blir lika för alla par.
2005 I oktober infördes en välsignelseakt i Svenska kyrkan för par som ingått partnerskap.
2009 Sverige inför könsneutralt äktenskap. Några månader senare tar Svenska kyrkan beslutet och godkänner samkönade vigslar.

Välsignelseakt

Under 2005 gick debatten fram och tillbaka om Svenska kyrkan skulle säga ja till att välsigna homosexuella par som ingått partnerskap. Den 27 oktober kom beslutet att homosexuella skulle kunna välsignas i en egen akt. Inga präster skulle mot sin vilja behöva leda akten.

Några dagar efter att beslutet tagits gjorde präster uppror mot välsignelseakten. Prästen Yngve Kalin, Hyssna församling utanför Göteborg, hade skapat den så kallade Prästdeklaratoinen. På sin hemsida uppmanade han sina kollegor att ta motstånd till kyrkomötets beslut om välsignelseakten. Över 800 präster i Sverige skrev på listan. Dagen efter kom Svenska kyrkans ledning fram med att de tog avstånd från det uppror som startats på Internet.

Förslag till homoäktenskap

I augusti 2006 kom det fram att det hade påbörjats en utredning om homoäktenskap som skulle läggas fram i början av 2007. Den skulle föreslå att partnerskapslagen skulle försvinna och att homosexuella skulle få ingå äktenskap i kyrkan.

I mars år 2007 berättade biskop Claes Bertil Ytterberg att Svenska kyrkans ledning sa ja till att homosexuella skulle få vigas i kyrkan på samma villkor som heterosexuella par. Kyrkan ville dock behålla begreppet äktenskap för giftemål mellan man och kvinna. Detta uppfattades av gay-rörelsen som negativ särbehandling.

ERICA SÖDERLUND

Metodrapport

I december samma år ville Socialdemokraterna att kyrkostyrelsen skulle acceptera begreppet äktenskap för samkönade, men de blev nedröstade.

Äktenskapslagstiftning

I början av år 2008 sade Fredrik Reinfeldt att regeringen skulle lägga fram en proposition om en könsneutral äktenskapslagstiftning. Alla partier förutom kristdemokraterna var för.

I en undersökning som Svenska dagbladet bestält av Sifos opinions- och undersökningar, visas det att sju av tio svenskar vill att homosexuella ska få gifta sig. I och med det beslutet sade statsminister Fredrik Reinfeldt att han skulle driva igenom beslutet trots att kristdemokraterna var splittrade i frågan.

I november bestämdes det att frågan om könsneutrala äktenskap hänsköts till riksdagen. Detta på grund av att det inte kunde bli något regeringsförslag eftersom att kristdemokraterna fortsatte att motsätta sig frågan.

Moderaterna, centern och folkpartiet lade ett förslag om könsneutrala äktenskap i januari 2009. Enligt det skulle homosexuella kunna ingå äktenskap från och med 1 maj samma år. Den 16 februari blev förslaget godkänt.

Kyrkans vigselrätt

I november 2008 sade kristdemokraternas partiledare Göran Hägglund att han ville lämna över kyrkans vigselrätt till en särskild myndighet. Han ville att begreppet äktenskap skulle vara reserverat för tvåkönade par.

Att lämna över kyrkans vigselrätt var en aktiv åsikt i diskussionerna innan kyrkomötet tog beslutet om samkönade äktenskap. Det fortsatte att vara det ända fram tills beslutet togs.

Vigselordning

I januari 2009 föreslog Svenska kyrkan att ordet äktenskap helt skulle tas bort från vigselordningen. I stället för formuleringen man och hustru skulle man byta ut det mot maka/make. Efter att kyrkomötet beslutade att Svenska kyrkan ska viga samkönade par skapades en ny vigselordning för enkönade par.

Ogranskat

Trots att det snart gått två år är det ännu ingen som har undersökt detta. Fram tills nu har undersökningarna varit inriktade på hur prästerna ställer sig till detta och hur många som vill eller inte vill viga samkönade par.

Ett annat ämne som ligger nära detta är prästernas vigselrätt. GP, DN och SVD är ett urval av tidningar som har skrivit att det är flera präster som sagt upp sin vigselrätt eftersom de tycker att det är fel att kyrkan har godkänt enkönade vigslar.

Jag har inriktat min undersökning på paren som är de som verkligen berörs.

Metod och materialanvändning

När jag befann mig i början av mitt arbete funderade jag över hur jag skulle göra för att på bästa sätt få fram den information jag behövde. Jag bestämde mig tidigt att jag ville prata med de par som gift sig och få höra deras historier. Eftersom jag vet att inte alla svarar på enkäter som de får skickade på posten, eller tar alldeles för lång tid på sig för att svara så bestämde jag mig för att göra en telefonenkät. På så sätt skulle jag på ett snabbt sätt kunna få fram hur majoriteten av paren hade blivit bemötta och sedan gå vidare med några case för att få en djupare förståelse. Jag anser att det är den enda metoden jag kunde ha valt för denna undersökning.

Insamling

Innan jag kunde börja ringa var jag tvungen att få tag på hur många som gift sig, personuppgifter till dessa samt göra en grundlig bakgrunds-research om könsneutrala äktenskap för att kunna bygga upp frågor. I det här skedet hade jag inte koll på hur många som hade vigts ens i Sverige och hade ännu inte gjort någon avgränsning inom landet.

För att få fram information och öka mina kunskaper var Internet mitt största researchverktyg. På Svenska kyrkans och RFSL:s hemsidor finns mycket informativ läsning.

Kommentar

En kyrka för alla?

Svenska kyrkan ska vara en kyrka för alla. I februari i år hade Göteborgs stift en kampanj som sade sig lyfta fram Svenska kyrkans budskap om respekten för alla människors lika värde. När ett par kommer till kyrkan och blottar sin kärlek ska de mötas av ett välkomnande, inte av ett ifrågasättande.

Detta var menat som en kampanj mot rasism, men det är inte bara människors ursprung som kan leda till att de blir diskriminerade i Svenska kyrkan. HBTQ-världen har länge hållit den kampen. Trots att samkönade vigslar varit tillåtet i snart två år behandlas enkönade par fortfarande inte med den respekt de förtjänar.

Jag har granskat Svenska kyrkans bemötande vid samkönade äktenskap i Göteborgs stift under 2009 och 2010. Min under-

sökning visar att Svenska kyrkan visst gör skillnad på människor. Respekten och bemötandet av HBTQ-personer måste förbättras.

Undersökningen visar att minst två par har fått svaret som inte får finnas. De har mötts av ett nej när de kontaktat kyrkan de vill gifta sig i och varit tvungna att söka efter en egen präst. Detta kan inte accepteras. När ett par kommer till kyrkan och blottar sin kärlek ska de mötas av ett välkomnande, inte av ett ifrågasättande.

Elva av paren i min undersökning har inte hört av sig till sin församling, utan från början sökt efter en egen präst. En stor del av detta beror på rädsla. Det är en rädsla som inte kan accepteras. När Svenska kyrkan år 2011 går ut med att de inte gör skillnad på

människor ska det kännas som en självklarhet. HBTQ-personer ska kunna ta kontakt med kyrkan utan att ens fundera över hur de kommer att bli bemötta. Den dagen vi kommer dit kan vi prata om en kyrka för alla.

Varför blir det så här, har inte Svenska kyrkan varit beredd på detta? Nej, inte på det sätt som de borde. I och med att beslutet om att tillåta samkönade vigslar i Svenska kyrkan togs så beslutades det även att präster skulle behålla sin rätt att neka att viga par. För att komma runt detta bestämdes det att kyrkoherdarna i församlingarna skulle bära ansvaret. Om ingen i församlingen vill viga paret är det kyrkoherdens uppgift att söka efter en annan präst. Ett par ska aldrig hamna i kläm. ”Paren ska inte behöva leta

Jag utökade även min sökning över tidigare publicerat material och hittade några intressanta fakta som ligger under rubriken Sidospår.

Det som tog längst tid under insamlingsarbetet var att få fram person-uppgifter till paren som gift sig. Jag började med att ringa SCB:s kund-service och frågade efter statistik om samkönade vigslar. Kvinnan jag pratade med visste inte så mycket om ämnet, utan började prata om att det fanns siffror om partnerskap fram tills 2009. Så klart, tänkte jag, eftersom det var då partnerskap försvann och äktenskap för samkönade infördes. Hon hänvisade mig till publikationen ”Tabeller över Sveriges befolkning 2009” och nämnde att en sådan publikation över 2010 skulle komma i juni.

Två dagar efter att jag hade pratat med SCB:s kundservice fick jag tag på Karin Anderberg som är pressansvarig på SCB. Hon ledde mig till press-meddleandet ”Folkmängden närmar sig 9,5 miljoner”. Hon hänvisade mig även till befolkningstabellen om antalet gifta plus till den egna databasen. Enligt henne har SCB inte se hur många av de gifta som gift sig kyrkligt eller borgerligt. Anna-Karin Nylin och Inge Göransson är de som har satt ihop pressmeddelandet, så de borde veta mer. Jag ringde båda men fick inget svar.

I min research hittade jag artikeln ”Fler kvinnor gifter sig”, skriven av Therese Karlsson på SCB. Jag ringde henne och hon skulle gå igenom och mejla mig hur många som gift sig i riket fram tills årsskiftet 2010/2011. Hon skulle kolla riket, Västra Götalandsregionen och Göteborgs kommun. Jag frågade om hon kunde kolla alla stora städer, men hon ville ha betalt om hon skulle göra mer.

Jag började känna att det var dött att gå igenom SCB och började ringa Svenska kyrkan. På Svenska kyrkans pressjour blev jag mött av Stefan Håkansson som hänvisade mig till Kristiina Ruuti som enligt honom ”kan allt om det”.

Kristiina berättade att det finns statistik från första november 2009 till 18 oktober 2010. Den statistiken är indelad i stift. Jag bad henne mejla mig, vilket hon gjorde. Hon berättade dock att man inte kan se vilka paren är eller vem som vigt dem.

Statistiken visade att 142 samkönade par hade vigts i Svenska kyrkan under den perioden. Eftersom jag jobbade själv insåg jag snabbt att det är ett för stort antal att göra en telefonenkät. Jag bestämde mig för att göra en avgränsning. Jag övervägde att avgränsa mig till de tre största städerna Stockholm, Göteborg och Malmö. Dock ansåg jag att det inte skulle ge en rättvis bild om äktenskapen i de mindre orterna försvann ur mitt urval. Svenska kyrkan är inte uppdelade i städer eller landskap, utan de har delat upp Sverige i 13 stift. På grund av detta valde jag att avgränsa mig till de stift som har församlingar i Västra Götaland, alltså Göteborgs stift, Skara stift och Karlstad stift. Då såg statistiken ut på detta sätt: Göteborg 20 vigslar (Plus 2 osäkra vigslar, där det kan röra sig om avbokningar) Skara 7 vigslar Karlstad 4 vigslar

Detta var ett stort framsteg i mitt arbete, jag hade fått ett napp. Samtidigt stod jag fortfarande lite still, jag behövde ju fortfarande personuppgifter till dessa par för att jag skulle kunna göra enkäten.

Inget napp hos SCB, inget napp hos Svenska kyrkan. Jag började ringa till Skatteverket i stället. Kvinnan på pressjouren var inte helt insatt i ämnet utan hänvisade mig att ringa till Ingegärd Widell, som är expert på folk-bokföring och kan svara på mina frågor. Hon betonade dock att risken var stor att de inte kunde se vilka som har gift sig kyrkligt och vilka som har gift sig borgerligt. Hon berättade även att det är de som registrerar folk som gift sig, men att det är SCB som sköter själva äktenskaps-registret, alltså borde de ha personuppgifter till paren. Från den första oktober kommer Skatteverket att ta över detta.

Jag började förstå att hoppet inte var så stort att jag skulle få en lista över de som vigts i kyrkan, utan att det var högst möjlighet att få ut en lista över alla par som vigts. Jag bestämde mig för att göra två enkäter; en för kyrkligt vigda och en for borgerligt vigda. På så sätt skulle jag kunna fråga de borgerligt vigda om de hade tänkt gifta sig i kyrkan men kanske blivit dåligt bemötta och valt att gifta sig borgerligt i stället.

I och med att jag hade gjort avgränsningen till tre stift började jag ringa dem i hopp om att de förde någon slags statistik med personuppgifter. Informatören på Göteborgs stift var inte anträffbar, Karlstads stift var upptagna men till slut svarade Skara stift. Pressekreterare Sven-Erik Falk berättade att de inte har någon sådan information. För att få fram den

skulle jag att bli tvungen att höra av mig till varje pastorat. Sven-Erik funderadeöver om Skatteverket kunde ha någon sådan information, men var inte säker.

Ingegärd Widell på Skatteverket berättade att de inte har möjlighet att se vilka som vigts som är samkönade. De har anpassat sitt system för att ta emot uppgifter så att det blir lika för alla. Hon sade att kommunen kanske vet, plus att jag skulle kolla med kyrkornas bokningskallender.

Jag ringde till kontraktprosten Gustaf Ödquist för att se om han har någon statistik över sitt område. Han gav mig förslaget att kolla upp Kyrkostatistik. De ska ha för kontrakt och stift. – De vet hur det ser ut i Göteborg. Kyrkokansliet i Uppsala kan se hur det ser ut i hela staden. Eller ring Göteborgs Kyrkoförvaltning och be att få prata med informationsavdelningen. De borde veta hur det ser ut totalt, för vi lämnar in till dem, berättar Gustaf Ödquist för mig.

Jag ringde tillbaka till Ingegärd Widell för att kolla om jag kunde få en lista över alla som gift sig i Göteborg. Jag tänkte att om jag får ut en lista kan jag själv sitta och sortera vilka som är samkönade och inte. Sedan får jag göra en enkät med alla och på så sätt se hur många som gift sig borgerligt och i kyrkan. Ingegärd berättade att hon inte ens kan få fram den informationen. De får in vigselblanketterna, men de är inte sökbara på det viset att man kan se vart de har skett och vart personerna är skrivna.

Ingegärd berättar dock att de skickar ut aviseringar på förändringar till varje kommun till kommunens invånarregister. Hon berättar även att Folkbokföringsregistret har ett aviseringsregister. De kan ha ett register på alla som gift sig i Göteborg.

När jag ringde till Folkbokföringsregistret så vågade hon inte svara på om hon fick ge ut den informationen. Hon skulle kolla upp det och åter-komma till mig.

Vid det här laget började det kännas som att jag var inne i en återvänds-gränd. Det kändes hopplöst och en del av mig tänkte att jag aldrig skulle få fram personuppgifterna. Jag var dock inte helt redo att ge upp ännu och ringde till Göteborgs kommun för att se om Skatteverket hade rätt i att de aviserar ut förändringar i folkbokföringen. Ida Northfell på Stadsdels-kansliet hänvisade mig vidare till Lena Signal på kommunfullmäktiges kansli.

Lena Signal berättade för mig att hon har protokoll över alla vigslar som ägt rum i Göteborg. Det är 1588 vigslar 2009 och 1747 2010. Jag bokade en tid för att få komma och läsa hennes pärmar om två dagar. Där får jag själv sortera vilka par som är samkönade eller tvåkönade. Hon har ingen information digitalt, men kommer att kopiera upp de papper jag tycker är intressanta.

Eftersom det var så många vigslar bara i Göteborg valde jag att göra ytterligare en avgränsning till bara Göteborg. Det fanns heller inte tid för att åka till fler kommuner och bläddra igenom tusentals fler protokoll. Det var tid jag inte hade. Alltså valde jag att ta bort Karlstad och Skara stift från mitt urval.

Efter samtalet med Lena Signal kändes det dock som att ett en hel bergskjedja lyfts från mina axlar. Jag kanske skulle lyckas med en under-sökning trots allt.

Glädjen varade tills jag kom in på Lena Signals kontor några dagar senare. Vi hade missförstått varandra och hon hade bara protokoll över de borgerliga vigslarna. Jag stannade ändå, eftersom jag hade planerat att göra två enkäter skulle detta ge mig halva mitt material.

Efter att ha bläddrat igenom ofantligt många papper i tjocka pärmar hade jag en tjock hög av kopierat material. Jag kan ha missat något papper, men enligt mina räkningar vigdes 34 par 2009 och 50 par 2010, alltså samman-lagt 84 borgerligt vigda samkönade par.

Men jag behövde fortfarande den andra hälften av materialet. Jag ringde det sista tipset jag fått: Kyrkokansliet i Uppsala. Där blev jag kopplad till informatören Peter Brandberg. Han hänvisade mig till kyrkobokföringen, som är ett system som man registreras i när man gifter sig. – Ring till Eva Folkesson, hon är en nyckelperson där så hon kanske vet, säger Peter till mig.

Eva svarade inte när jag ringde, så jag lämnade ett meddelande och bad henne ringa upp mig. Detta var en kritisk fas. Om hon inte hörde av sig skulle jag blir krossad och få börja om med en ny undersökning.

Den kvällen fick jag ett samtal från ett okänt nummer. Vem ringer så här sent, tänkte jag men blev överlycklig när jag fick höra att det var Eva Folkesson. Hon skulle kolla upp om det fanns något register och åter-komma till mig. Det lät inte som att det var en omöjlighet och jag fick förklara vad jag skulle med informationen än. Jag kunde nu andas igen och världen hade ännu inte gått under.

Ärendet gick vidare från Eva till Barbro Carlestål som är kyrko-bokföringshandläggare. Efter fem dagar hade jag fortfarande inte fått något material och jag började bli orolig igen. Jag ringde Barbro och hon sa att det inte skulle vara någon omöjlighet att få fram materialet samt att de höll på att ta fram det. Hon skulle återkomma under dagen med resultat.

På eftermiddagen meddelade Barbro att hon skulle mejla mig uppgifterna. En oerhörd lättnad infann sig i min kropp och leendet var brett när listan över de 20 vigda paren landade i min inbox.

20 par vigda i kyrkan och 84 vigda borgerligt. Jag samtalade med Anna Jaktén och kom fram till att det viktiga i undersökningen är de 20 paren. Eftersom jag jobbat ensam är 104 för många att ringa så jag beslutade mig för att inte göra den borgerliga enkäten. Jag var redan i projektplanen tydlig med att jag ville undersöka kyrkans bemötande och det fanns inte tid att rulla in på något sidospår. Eftersom de borgerligt vigda paren var uppdelade i Göteborgs kommun och de kyrkligt vigda i Göteborgs stift avgränsade jag mig än en gång och hade den slutliga avgränsningen med enbarn kyrkligt vigda inom Göteborgs stift.

Jag var dock inte helt redo att påbörja min telefonenkät ännu. Listan innehöll endast den äldsta av parens namn, eller den av dem var med-lemmar i Svenska kyrkan. Jag kan se bokföringsadress men inget telefon-nummer. Dagen efter utökar jag mitt material genom att söka på ratsit. se efter vem det andra partnern är. Jag använde mig även av hitta.se och eniro.se för att få fram telefonnummer till dem.

Tyvärri fattades ett par på min lista som jag fått från Kyrkokansliet. Det var en vigsel som var oregistrerad. Jag mejlade Barbro Carlestål och frågade vilken församling den hade ägt rum i. Samtidigt får jag reda på att anledningen till att paret inte finns med på hennes lista är för att ingen i paret är medlemmar i Svenska kyrkan.

När jag fått svar från Barbro med namnet på församlingen tror jag att jag är hemma. Det skulle dock visa sig ta några dagar innan jag fick reda på vilket det mystiska 21:a paret var. Jag ringde till Bergsjöns församling, där vigseln ägde rum. Kvinnan på expeditionen visste inte vilket par som vigts, men kom ihåg att det var prästen Lars Arnell som vigde paret. Prästen hade bytt församling, men hon gav mig hans nya nummer. Kvinnan bad mig att ta kontakt med honom i stället. Efter att ha ringt Lars Arnell flera gånger under dagen skickade jag på eftermiddagen ett mejl och frågade om han kom ihåg vilket par han hade vigt. Jag fortsatte ringa honom i fem dagar och fick till slut ett svar. Han berättade vilket par han hade vigt och gav mig även telefonuppgifter.

Jag hade sammanställt enkäten samtidigt som jag jobbade för att få fram personuppgifterna så nu var det bara att börja ringa!

Enkäten
Det var flera dagar med telefonen fastetsad vid örat. Jag berättade så många gånger vad mitt exjobb handlade om så jag tror att jag rabblade i sömnen om kyrkans bemötande vid samkönade äktenskap.

Jag fick olika bemötande av paren. Vissa var lite tveksamma, andra ställde upp även om de satt på jobbet och några kunde tänka sig att ställa upp bara om de fick vara anonyma.

En kvinna ville ha frågorna på mejl. Jag tvekade lite, men tyckte att hon lät trevlig och verkade vara en sådan människa som svarade snabbt på mejl. Jag hade fel. Det tog henne en månad, några telefonsamtal och påminnelsemejl för att få svaren.

Förutom det rullade det på bra. Efter att ha ringt i flera dagar hade endast en nekat till att ställa upp. Det fattades tre par som inte svarade i telefon, så jag bestämde mig att skicka ut enkäten på post till dessa. Jag var inte inställd på att få svar av alla dessa, men det kändes som att det var värt försöket. Längst ner på enkäten lämnade jag mejladress och telefon-nummer och bad dem återkomma om det var något de undrade över. Efter en vecka fick jag ett mejl från ett av paren med svar på alla frågor.

Undersökningen slutade med att jag fick svar från 18 av 21 par. Det kom dock fram att ett av paren inte var bosatta i Göteborgs stift, utan Karlstad

stift. De hade en präst från Uddevalla som åkte och vigde dem, så därför var de med på listan jag fick. Eftersom min vilkel ligger på hur paren har blivit bemötta när de först har tagit kontakt med kyrkan så var jag tvungen- en att stryka paret ur min undersökning. Alltså är den totala summan 20 par och jag har fått 17 svar.

Efter att ha renskrivit enkäten valde jag ut mina två case. Ett av paren jag valde, Maria Dale Andersen och Lone Holm Andersen, var med i en artikel i Borås Tidning när de gifte sig, men jag anser inte att det är en nackdel för mitt arbete då jag fokuserar på hur de blivit bemötta och inte faktumet att de gift sig.

Resten av mitt enkätmaterial sammanställde jag i ett dokument. På så sätt kunde jag tydligt dela upp det i statistik och se bra citat att ha med.

Researchintervjuer
För att få fram information räckte det inte bara med att söka på nätet och försöka få fram statistik hos alla personer, jag gjorde även några research-intervjuer.

Kristiina Ruuti är pressekreterare på Kyrkokansliet i Uppsala. Av henne försökte jag få fram vad kyrkorna fick för information när beslutet om samkönade äktenskap tagits av Kyrkomötet. Jag ville även veta om det fanns någon gemensam rutin för hur det ska skötas. Kristiina hänvisade mig till Marianne Ejdersten och rekommenderade mig att skicka ett mejl till henne. – Det finns ingen policy utan varje församling ansvarar själv för alla kyrk-liga handlingar. Däremot finns det en gudstjänstordning, svarade hon.

För att få reda på om expeditionerna hade fått någon information eller utbildning ringde jag till en församling som jag genom min undersökning fått reda på var väldigt bra, nämligen Carl Johans församling. Kvinnan svarade nej, de hade inte fått någon utbildning eller information. – Det var så tydligt när det gick igenom, det stod i Kyrkans tidning och allt. Vi behandlar alla lika, svarade hon.

Genom detta samtal kan jag så klart inte säga att ingen av församlingarna i Göteborgs stift har utbildat sin expeditionspersonal. Dock anser jag att efter att ha pratat med denna kvinna samt att biskopen Carl Axel Aurelius sagt det så kan jag säga att de inte fått någon utbildning eller informationsunderlag uppfifrån.

I min undersökning hade jag även fått fram information som pekade på att Vasa församling hade nekat ett par att gifta sig. Detta var dock inte några av paren i min enkät. För att kunna ha med det i min journalistiska produkt behövde jag ha något som tyngde att detta var sant. Jag ringde Vasa församling och blev kopplad till kyrkoherden Björn Bäckersten. – Det har jag ingen minne av. Jag kan inte alls komma ihåg att det är något par som har ringt. Vi har fått många förfrågningar journalistiskt och då har jag sagt att jag föredrar rätten att avstå, svarade han.

Han nekar dock att något par har ringt och säger att om något par hade gjort det hade han själv sökt efter en annan präst. På grund av att kyrko-herden nekar och jag inte har fått tag på det par som berörs valde jag att inte ha med denna information.

Intervjuer
Efter att ha pratat med mina case och de valt att ställa upp bokade vi tid för intervju. Jag träffade Åke Flood och Franz Preisner hemma hos dem och det blev en bra intervju.

I planeringen inför min intervju med Lone Holm Olesen och Maria Dale Andersen gick det inte lika lyckat. Efter två ombokningar, påskfirande, brister i kollektivtrafiken, ingen bil och tidsbrist tog jag beslutet att göra en telefonintervju. Jag var medveten redan från början att jag inte skulle få alls lika bra material genom en telefonare som i en personlig intervju, men jag var beredd att ta det fallet. Jag tycker dock att jag fick bra svar och är nöjd över resultatet. Eftersom jag ringde dem för att boka och planera flera gånger tror jag att de öppnade upp för mig mer vilket ledde till en mer avslappnad och utförlig intervju.

Efter att flera av personerna jag pratat med nämnt att de hoppades att det skulle bli bättre i framtiden bestämde jag mig för att intervjua en blivande präst. Under min intervju med Åke Flood berättade han om en vän han hade som studerade teologi. Jag fick hennes nummer och träffade sedan Tove Pilroth. Det var en lyckad intervju och jag tycker att hon tillför en spännande vinkel till mina artiklar.

Ansvarsintervju

Det var en solig dag när jag träffade nuvarande biskopen Carl Axel Aurelius. Jag gick dit och kände mig på topp, men den känslan ändrades snabbt när jag hade påbörjat min intervju. Han var en trött man som inte riktigt ville prata om samkönade äktenskap, utan i stället hur han ville att kyrkan inte längre skulle ha hand om den civilrättsliga delen vid giftemål. Trots att han slingrade sig och var trött fick jag i alla fall några bra svar. Eftersom Carl Axel Aurelius snart ska gå i pension och inte var så positiv till att prata om framtiden ringde jag till den blivande biskopen Per Eckerdal. Han var trevlig och svarade tålmodigt på mina frågor. Han kunde dock inte garantera att han skulle göra någonting eftersom han inte blir biskopsvigd förrän i september. Alltså befann jag mig i ett mellanläge. Jag tycker ändå att jag fick fram relevant information eftersom Carl Axel Aurelius berättade hur det hade varit och Per Eckerdal berättade hur det kan bli.

Arbetets gång

Humörsvängningar är något som tydligt kan beskriva hur detta arbete har varit. En berg- och dalbana som jag, trots de djupa dalarna, inte ångrar att jag klev på. Vissa dagar har känts fantastiska, jag har svävat på framgång, andra dagar har känts som världens undergång och jag har funderat över om Mayaindianerna räknat ett år fel.

Jag har lärt mig oerhört mycket under denna resa, träffat spännande människor och utvecklats inom mitt yrke.

Att arbeta själv har haft sina för- och nackdelar. Jag har inte behövt tjafsa utan har fått göra precis som jag ville, men jag hade inte klarat det utan den uppmuntran jag har fått hemifrån och från Anna Jaktén och Torbjörn Hallerbäck.

En av de tuffaste motgångarna var när jag försökte få fram person-uppgifterna till paren. Nu i efterhand kan man fråga sig varför det skulle ta sådan tid när det fanns en person som kunde ta fram uppgifterna direkt. Jag undrar varför personerna på Göteborgs stift inte kunde ge mig instruktionerna att ringa till Uppsala från början. Jag antar att de jag pratade med inte var medvetna om att personuppgifterna fanns hos kyrkobokföringen i Uppsala, för annars hade de inte sagt åt mig att ringa alla församlingar i Göteborg för att få reda på vilka som gift sig. Jag tycker det är dåligt av informatörerna på Göteborgs stift att inte ha den informationen.

Journalistisk produkt

När jag började mitt arbete var tanken att göra en tv-dokumentär. Jag ville utveckla mitt filmande och skapa en dokumentär som skulle beröra människor. Ibland undrar jag hur jag tänkte, men när jag tittar tillbaka på min tidsplan inser jag att jag nog hade kunnat lyckats om jag bara hållit mig till den. Allt tog dock längre tid än jag hade räknat med. Inte bara att få fram personuppgifterna till paren, utan även research och skrivande.

Efter en månad hade jag ett möte med min handledare Torbjörn Hallerbäck. Vi diskuterade om det vore bättre för mig att göra en serie med nyhetsinslag i stället för en dokumentär. Jag gick hem, funderade och tog beslutet att det kunde bli bra med tre olika nyhetsinslag.

Den helgen hade jag min första inspelning. Jag hade med mig en fotograf hem till Åke Flood och Franz Preisner. Väl hemma igen insåg jag att det hade gått åt helvete med ljudet. Det var ett kritiskt stadium och jag var nära att kasta in handduken. Jag var då tvungen att ta mig själv i kragen och ta ett beslut. Skulle jag se detta som arbetets undergång eller som ett tecken på att jag skulle presentera min undersökning som skrivande journalistik? Jag valde det senare alternativet.

Efter samråd med Torbjörn kom vi fram till att jag skulle presentera det som ett uppslag i en nyhetstidning. Ett alternativ var att göra ett längre reportage av materialet, men med tanke på materialets karaktär var det ingen bra idé. I stället delade jag upp allt i fyra olika artiklar där undersökningen fick en egen artikel, casen fick en, de ansvariga fick en och den blivande prästen fick en. Två veckor senare fick den journalistiska produkten ytterligare en förändring i uppdelningen. Efter samråd med Åsa Nicander drogs antalet artiklar ner till tre och jag slog ihop undersöknings- och ansvarsartikeln. Alla artiklar kortades även ner en hel del. Jag anser att jag nu har nått den bästa möjliga uppdelningen.

Min journalistiska produkt har en tydlig vinkel på att minst tre av paren har blivit negativt bemöttta. Jag nämner de skyldiga församlingarna i min artikel, men har valt att inte ha med kyrkoherdarna. Det hade blivit för många röster i undersöknings-artikeln om jag skulle slänga in kyrkoherdarna där. Jag tycker att det är bäst att ha Biskopen som ansvarig,

eftersom han är den som bär huvudansvaret. Jag hade helst sett att kyrkoherden var närvarande i case-artikeln, men han ville tyvärr inte vara med.

Etik

Innan jag började min undersökning hade jag några etiska diskussioner med mig själv. Jag funderade kring hur paren skulle känna när jag hörde av mig till dem, om de skulle känna sig attackerade eller utpekade. Jag funderade även över om paren skulle känna sig utpekade av att vara med i mitt arbete. På grund av detta har jag varit tydlig från början och frågat alla om de kunde tänka sig ställa upp med namn. Några av mina enkät-personer ville vara anonyma, men de flesta valde att ställa upp. Denna fråga gjorde att jag kunde känna mig säker och inte behöva ha etiska problem längre fram i mitt arbete.

Sidospår

Jag kom in på några sidospår under arbetets gång. Jag påbörjade research, men på grund av tidsbrist samt att jag redan hade min tydliga vinkel har jag valt att inte gå vidare med dem.

Sidospår

I min bakgrundsresearch hittade jag artikeln ”Hon viger gärna sam-könade” i GP. I den står det att ”Om kyrkoherden inte hittar någon som vill viga samkönade par i församlingen går det att vända sig till kontrakts-prosten. I Göteborg finns det fyra kontraktsprostar, som kommer att föra en lista över dem som kan tänka sig att viga och de som inte vill”.

Sidospår

Jag bestämmer mig för att ringa pressekreterare Lasse Bengtsson på Göteborgs stift och fråga honom om detta. Han visste inte om att det fanns någon lista över vilka präster som viger och inte viger, utan det är kyrkoherdarna som har den kunskapen. – Det går till så att om någon kommer och vill gifta sig, vare sig det är ett samkönat par eller inte, så är det kyrkoherden i församlingen som de kommer till. Denne ska se till att det finns någon präst som vill viga dem, säger Lasse Bentsson till mig.

Sidospår

Jag gav inte upp där, utan ringde kontraktsprosten Gustaf Ödquist. Han menade att det inte finns någon sådan lista, utan att det är upp till kyrkoherdarna att ha ansvar.

Sidospår

Här valde jag att avsluta det sökandet.

Sidospår

Ett annat sidospår berörde prästernas vigselrätt och att flera valt att säga upp sin vigselrätt på grund av att de inte kan stå för att kyrkan infört en könsneutral äktenskapslag. Jag kontaktade Christine Svensson på Kammarkollegiet och ställde några frågor angående detta. Den präst som var aktuell i media vid den tiden var Håkan Sunnelinden från Värnamo. Han hade dock inte blivit godkänd än. Christine mejlade mig protokollen över de fyra prästerna som hittills blivit godkända och när Sunnelidens blev godkänt mejlade hon det med. Utan dessa fem präster var tre från Göteborgs stift.

Sidospår

Jag passade på att fråga Christine hur många vigselförrättare som finns i Sverige och i Göteborg. Hon har siffror på hur många vigselförrättare som finns inom trossamfund i Sverige, alltså inte borgerliga vigslar. Från en räkning den åttonde februari var det 8974 vigselförrättare i Sverige, av dem var 5709 från Svenska kyrkan. Information om hur många av dem som är i Göteborg har hon inte.

Sidospår

Jag skickar ett mail till pressekreterare Lasse Bengtson på Göteborgs stift. Han berättar att det finns 425 präster som arbetar i Göteborgs stift och att 424 av dem är vigselförrättare. – Endast en präst i aktiv tjänst har avsagt sig vigselrätten, plus två pensionärer samt en prästvigd som inte jobbar som präst, svarar han.

Sidospår

Detta är ett väldigt intressant sidospår, speciellt på grund av att jag befinner mig i Göteborgs stift och över 50 procent av prästerna kommer härifrån. Det är dock en bit ifrån syftet med mitt examensarbete så jag avslutar min research här.

Sidospår

I slutet av april var vi på möte hos SVT:s Västnytt. Där fick jag förslaget om att börja wallraffa och ringa till församlingar, säga att jag ville gifta mig och se hur de reagerade. Jag tyckte det lät väldigt spännande och så fort jag kom tillbaka från mötet började jag leta upp nummer till församlingar. Snabbt upptäckte jag att det fanns väldigt många församlingar i Göteborgs stift, nämligen 196 stycken. Det fanns ingen möjlighet i världen att jag skulle kunna ringa alla dem när jag jobbade själv.

Sidospår

Jag diskuterade med Anna Jaktén om jag skulle avgränsa mig till de 30 församlingarna som ligger i Göteborg, men vi kom fram till att det inte är en rättvis avgränsning med tanke på att min andra undersökning täcker hela Göteborgs stift. I stället kom vi fram till att jag skulle ringa var tionde

församling på listan. Jag sorterade församlingarna utifrån orterna i bokstavsordning för att inte riskera att få små församlingar nära varandra i samma orter, då jag märkt att många små går ihop och har samma växel. Efter det hade jag en lista på 20 församlingar.

Sidospår

Jag funderade över om jag skulle ringa till kyrkoherdarna eller expeditionionerna, eftersom att kyrkoherdarna är de som är ansvariga. Jag valde att ringa till expeditionerna eftersom det var det första bemötandet jag ville åt och jag antar att de flesta ringer till expeditionen.

Sidospår

Jag började ringa några samtal innan lunch, men fick inga svar. Efter lunch kom jag bara till telefonsvarare som sade att de hade öppet mellan 9 och 12 på de flesta församlingarna. Efter det lade jag Walraffandet på is tills dagen efter.

Sidospår

Den dagen var jag tidigt på skolan för att börja wallraffa. Efter många som inte svarade och fem svar tog jag paus och gick och pratade med Anna Jaktén. Det var nämligen så att ingen i expeditionerna verkade ha någon kunskap alls. De flesta hänvisade mig till att prata med prästerna som alla var borta och kommer tillbaka på fredag. Jag funderade om jag skulle ringa till församlingarna i rollen som student i stället och fråga om de hade någon policy vid samkönade par. Jag berättade för Anna att de flesta jag ringde var ovetande, men att det till stor del beror på att de inte har mött något samkönat par i deras församling ännu. Det är ju bara 20 par som vigts i Göteborgs stift. Några fler efter årsskiftet antar jag. Jag och Anna bestämde att jag ska pausa denna undersökningen och fokusera på det jag har. Annars kommer jag inte hinna klart.

Sidospår

Förslag till fortsatt undersökning

Den information och kunskap som jag fick i mina sidospår är sådant jag skulle kunna ha fortsatt kolla upp om jag hade haft mer tid. Det hade även fungerat som fortsatt undersökning eller uppföljning. – Fortsätta wallraffen och höra av sig till fler församlingar för att kunna få fram statistik över hur expeditionerna bemöter par i stiftet. Alternativt ringa till kyrkoherdarna och se hur de bemöter paren, eftersom det är kyrkoherden som bär det slutliga ansvaret. – Finns det någon lag som säger att kontraktsprostarna måste ha en lista över präster som vill viga? Vart fick GP det ifrån?

Källförteckning

Skriftliga källor

Artiklar:

Hon viger gärna samkönade. Göteborgs-Posten 7 november 2009 Anna Kjellsson och Cecilia.

Ännu en präst vill sluta viga. Göteborgs-Posten 7 mars 2011. TT

Två präster slutar viga i protest. Skaraborgs Allehanda. 8 mars 2011. Magnus Pettersson

Fler vill avsäga sig vigselrätten. KT – Kyrkans Tidning. 21 oktober 2010. Martin Larsson

Nu är Maria och Lone äkta makar. Borås Tidning. 15 augusti 2010. Eva Hildebrand

Ingångna partnerskap ska bli till äktenskap. Dagen. 25 aug 2006. Hasse Boström

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Internet:

Dagens Nyheter: *Svensk homohistoria – från sjukdiagnos till kyrkbröllop*

<http://www.dn.se/livsstil/relationer/svensk-homohistoria--fran-sjukdiagnos-till-kyrkbrollop>

6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Eniro.se – *Sök företag, kartor, personer, telefonnummer*

<http://www.eniro.se> 23 mars – 4 april 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Hitta.se – *företag, person och platser - helt enkelt*

<http://www.hitta.se> 23 mars – 4 april 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Ratsit – *Gratis upplysning på företag och privatpersoner*

<http://www.ratsit.se> 23 mars – 4 april 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

RFSL: *Hbt-historia*

<http://www.rfsl.se/?p=413> 9 mars 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

SCB: *Folkmängden närmar sig 9,5 miljoner*

http://www.scb.se/Pages/PressRelease_____308293.aspx 10 mars 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svenska kyrkan: *Medlemskap i Svenska kyrkan*

<http://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=638919> 22 maj 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svenska kyrkan: *Vigsel för par av samma kön*

<http://www.svenskakyrkan.se/default.aspx?id=708602> 22 maj 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Bäddat för ja till homovälsignelse*

http://svt.se/2.22620/1.463225/baddat_for_ja_till_homovalsignelse 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Homosexuella får egen välsignelseakt*

http://svt.se/2.22620/1.476283/homosexuella_far_egen_valsignelseakt 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Präster protesterar mot välsignelseakt*

http://svt.se/2.22620/1.481474/praster_protesterar_mot_valsignelseakt 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Kyrkan tar avstånd från prästprotest*

http://svt.se/2.22620/1.481835/kyrkan_tar_avstand_fran_prastprotest 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Homosexuella kan få vigas i kyrkan*

http://svt.se/2.22620/1.645613/homosexuella_kan_fa_vigas_i_kyrkan 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Kyrkan öppnar för homovigslar*

http://svt.se/2.22620/1.784950/kyrkan_oppnar_for_homovigslar 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Kyrklig strid om homovigsel*

http://svt.se/2.22620/1.787070/kyrklig_strid_om_homovigsel 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Kyrkan godtar könsneutral samlevnad*

http://svt.se/2.22620/1.999734/kyrkan_godtar_konsneutral_samlevnad 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Förslag om homoäktenskap utlovas*

http://svt.se/2.22620/1.1025598/forslag_om_homoaktenskap_utlovas 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Starkt stöd för homoäktenskap*

http://svt.se/2.22620/1.1030392/starkt_stod_for_homoaktenskap 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Kd vill ge upp kyrkans vigselrätt*

http://svt.se/2.22620/1.1298462/kd_vill_ge_upp_kyrkans_vigselratt 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Fortsatt strid om homoäktenskap*

http://svt.se/2.22620/1.1302677/fortsatt_strid_om_homoaktenskap 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Kyrkan föreslår ny vigselordning*

http://svt.se/2.22620/1.1382405/kyrkan_foreslar_ny_vigselordning 6 jun 2011

Svt Rapport: *Förslag lagt om könsneutrala äktenskap*

http://svt.se/2.22620/1.1413083/forslag_lagt_om_konsneutrala_aktenskap 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Svt Rapport: *Klart för könsneutrala äktenskap*

http://svt.se/2.22620/1.1445747/klart_for_konsneutrala_aktenskap 6 jun 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Muntliga källor:

Anderberg, Karin. Pressansvarig på SCB 08 506 940 24. 10 mars 2011

Andersen, Maria Dale. Enkät. 0702 187 673. 13 april 2011.

Arnell, Lars. Präst Lundby församling. 031 731 68 58. 29 mars 2011

Backman, Fredrik. Enkät. 0522 66 20 18. 4 april 2011

Bengtsson, Lasse. Pressekreterare Göteborgs stift. 031 771 30 31. 15 mars 2011

Bertilsson, Jonas. Enkät. 0708 646 777. 12 april 2011

Blomster, Börje. Enkät. 031 79 52 761. 6 april 2011

Brandberg, Peter. Informatör Kyrkokansliet, Uppsala. 018 16 95 00 (vxl). 17 mars 2011

Byström, Christina. Informatör, Bergsjöns församling. 031 731 82 34. 23 mars 2011

Bäckersten, Björn. Kyrkoherde Vasa församling. 031 731 86 75. 20 maj 2011

Carlestål, Barbro. Kyrkobokföringshandläggare Kyrkokansliet. 018 16 94 64. 22 mars 2011

Eckerdal, Per. Blivande biskop. 031 50 25 14. 19 maj 2011

Falk, Sven-Erik. Pressekreterare. Skara stift. 0511 262 43. 14 mars 2011

Flood, Åke. Enkät. 0706 34 24 33. 7 april, 26 april 2011

Folkbokföringsregistret. 010 574 80 50. 15 mars 2011

Folkesson, Eva. Kyrkobokföringen. 018 16 96 10. 17 mars 2011

Granberg, Karin. Kammarkollegiet. 08 700 08 96. 15 mars 2011

Håkansson, Stefan. Svenska kyrkans pressjour. 018 16 94 75. 10 mars 2011

Hee, György Andras. Enkät. 0735 403 355. 8 april 2011

Hjort, Linda. Enkät. 0702 947 921. 8 april 2011

Kammarkollegiet. 08 700 08 00. 15 mars 2011

Karlsson, Therese. SCB. 019 17 66 21. 10 mars 2011

Malmberg, Victoria. Enkät. 0701 450 909. 4 april 2011

Northfell, Ida. Stadsdelskansliet Göteborg. 031 368 03 19. 15 mars 2011

Olesen, Lone Holm. Enkät. 0703 450 318. 8 april 2011

Ruuti, Kristiina. Pressekreterare Svenska kyrkan. 018 16 96 06. 10 mars 2011

SCB Kundservice - frågor om statistik. 08-506 948 01. 8 mars 2011

Samuelsson, Mariann. Enkät. 08 605 30 74. 4 april 2011

Signal, Lena. Göteborgs stad. 031 368 00 00 (vxl). 15 mars 2011

Skatteverkets pressjour. 010 574 89 60. 14 mars 2011

Sjogerlov, Morgan. Enkät. 0702 108 674. 11 april 2011

Svensson, Christine. Kammarkollegiet. 08 700 08 44. 15 mars 2011

Särnel, Kerstin. Enkät. 031 21 90 29. 4 april 2011

Thelin, Annika. Enkät. 0730 349 090 8 april 2011

Vasa församling. Expeditionen. 031 730 86 70. 19 maj 2011

Widell, Ingegärd. Skatteverket. 010 574 87 99. 15 mars 2011

Ödquist, Gustaf. Kontraktprost för Nylöse kontrakt Göteborg. 031 731 82 05. 15 mars 2011

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Tillstånd att använda bilder

Jag har fått tillstånd att använda de bilder som jag själv inte har tagit.

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

Målgrupp

Målgruppen för min undersökning är nyhetsintresserade medborgare i Västra Götaland. Jag tror att människor aktiva inom Svenska kyrkan samt HBTQ personer kan beröras lite extra. Det finns dock så klart människor utanför de grupperna som har åsikter om kyrkan, homosexuella och den mänskliga rättigheten det faktiskt är att få gifta sig. Alltså är det en bred nyhet.

Enligt en undersökning från 2011 är 10 procent av svenskarna positiva till samkönade äktenskap.

I och med den målgruppen är tänk publicering en nyhetstidning som exempelvis Göteborgs-Posten. Eftersom jag har delat upp materialet i flera artiklar är det tänkt som ett uppslag i tidningen med några mindre och några längre artiklar.

Bilaga:

Enkätfrågor

När gifte ni er?

Vart gifte ni er?

Vem vigde er?

Hur kom det sig att ni valde att viga er i Svenska kyrkan?

Hur gick ni till väga när ni skulle gifta er?

Kan ni berätta om hur ni blev bemötta när ni tog kontakt med kyrkan?

Anser ni att ni blev bra eller dåligt bemötta?

Kunde något ha förbättrats? I så fall vad?

Hade ni några önskemål om till exempel kyrka eller präst? Fick ni dem uppfyllda?

Vad var den mest positiva upplevelsen i resan fram till ert bröllop?

Vad var den mest negativa upplevelsen i resan fram till ert bröllop?

Var det någon gång ni blev positivt eller negativt överraskade?

Besöker ni kyrkan annars? Hur känner ni att ni blir bemötta där? Känner ni att ni kan vara öppna med er sexualitet?

Innan Svenska kyrkan beslutade om könsneutrala äktenskap skrev 820 präster på en lista där de skrev att de inte kunde tänka sig att välsigna par som ingått partnerskap. Utav dessa var 244 från Göteborgs stift, alltså nästan 30%. Det är en övervägande stor del som kommer från Göteborg. Är detta något som ni anser märks i bemötandet ni får från kyrkan?

Är det okej om jag namnger er i mitt arbete? Till exempel med citat från denna enkät?